

PROTOCOL VOOR DE ELEKTRONISCHE MEDEDELING VAN PERSOONSGEGEVENS VAN
het Departement Onderwijs en Vorming (DOV) NAAR KU Leuven in het
kader van de afname van een capaciteitsmonitor onderwijs

12/01/2021

Dit protocol wordt gesloten conform artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

TUSSEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, bij delegatie, in de persoon van de leidend ambtenaar van Departement Onderwijs en Vorming, secretaris-generaal Ann Verhaegen ingeschreven in het KBO met nummer 316380841 en vestigingsnummer 2.199.310.989,

hierna: "DOV";

EN

Katholieke Universiteit Leuven, vertegenwoordigd door de dienst KU LEUVEN RESEARCH & DEVELOPMENT, gevestigd te 3000 Leuven, Waaistraat 6, bus 5105, België, btw-nummer BE 0419.052.173, handelend op vraag van Prof. dr. Geert Van Hootegem, Algemeen directeur van HIVA - Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving,

Hierna: "KU Leuven";

DOV en KU Leuven worden hieronder ook wel afzonderlijk aangeduid als een "partij" of gezamenlijk als de "partijen";

NA TE HEBBEN UITEENGEZET

- A. DOV is opgericht bij besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, artikel 22.
- B. KU Leuven is een privaatrechtelijke rechtspersoon met een missie in het algemeen belang waaraan rechtspersoonlijkheid werd toegekend bij wet van 12 augustus 1911 met Belgische nationaliteit.
- C. Op vraag van DOV zal de KU Leuven een capaciteitsmonitor onderwijs uitvoeren die wetenschappelijk onderbouwde voorspellingen zal doen over het te verwachten aanbod aan onderwijscapaciteit, enerzijds, en vraag naar onderwijscapaciteit, anderzijds. Door aanbod en vraag tegenover elkaar af te zetten, zullen de capaciteitsnoden, -tekorten en -overschotten zichtbaar worden. Deze capaciteitsmonitor zal een onderbouwing bieden voor de verdeling van capaciteitsmiddelen van de Vlaamse overheid vanaf 2022.

Om deze opdracht te kunnen vervullen zal DOV gegevens uit administratieve databanken ter beschikking stellen aan KU Leuven

De gegevensstroom zal niet via een dienstenintegrator verlopen.

- D. De partijen wensen overeenkomstig artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer een protocol te sluiten met betrekking tot de elektronische mededeling van persoonsgegevens. Dat protocol wordt bekendgemaakt op de website van beide partijen.
- F. De functionaris voor gegevensbescherming van DOV heeft op 08/01/2021 advies met betrekking tot een ontwerp van dit protocol gegeven.
- G. De functionaris voor gegevensbescherming van KU Leuven heeft op 08/01/2021 advies met betrekking tot een ontwerp van dit protocol gegeven.

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Artikel 1: Onderwerp

In dit protocol worden de voorwaarden en modaliteiten van de elektronische mededeling van de persoonsgegevens zoals omschreven in artikel 3 door DOV aan KU Leuven uiteengezet.

Artikel 2: Rechtvaardigingsgronden van zowel de mededeling als de inzameling van de persoonsgegevens

De beoogde gegevensverwerking door KU Leuven gebeurt op grond van de vervulling van een taak van algemeen belang en met het oog op wetenschappelijk onderzoek of statistische doeleinden

DOV heeft de opgevraagde gegevens oorspronkelijk verzameld voor volgende doeleinden (artikel 12/2 van het decreet van 1 september 2015 betreffende de kwaliteit van onderwijs):

- 1° het ondersteunen van de voorbereiding en evaluatie van het Vlaamse onderwijsbeleid;
- 2° het ondersteunen van het beleidsvoerend vermogen en de interne en externe kwaliteitszorg van en over de onderwijsinstellingen door een aanbod van informatierijke omgevingen;
- 3° het aanleveren van data voor wetenschappelijk onderzoek rond onderwijs en vorming;
- 4° het beantwoorden van informatievragen van derden rond onderwijs en vorming;
- 5° het genereren van officiële onderwijsstatistieken voor historische en beleidsdoeleinden.

KU Leuven zal de opgevraagde gegevens verwerken voor volgende doeleinden:

- Het ontwikkelen van prognosemodellen met betrekking tot vraag van onderwijsplaatsen in het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs in de periode van 2021 tot 2036 met bijzondere aandacht voor het schooljaar 2027-2028. Hiervoor is het van belang zicht te krijgen op achtergrondkenmerken van leerlingen (o.a. woonplaats, sociaaleconomische status) en de positie van leerlingen in onderwijs (bv. naar jaar, onderwijsvorm, studiegebied, ...). Deze prognosemodellen worden ontwikkeld op het niveau van fusiegemeenten, maar ook op binnenstedelijk niveau en op bovengemeentelijk niveau;
- Het ontwikkelen van indicatoren over de pendelbewegingen van leerlingen tussen de gemeente van de woonplaats en de gemeente van de school om aan hun vraag naar onderwijs te kunnen voldoen (pendelindicatoren)
- Het controleren en imputeren van informatie die aangeleverd wordt in een aanbodbevraging van scholen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs

De ontwikkeling van prognosemodellen voor de vraag naar onderwijscapaciteit en van pendelindicatoren is noodzakelijk voor de afname van de capaciteitsmonitor. Deze methode bewees ook in het verleden, bij de afnames van de monitor in 2015 en 2018, om tot betrouwbare voorspellingen te leiden.

De capaciteitsmonitor vormt de wetenschappelijke basis voor de verdeling van capaciteitsmiddelen door de Vlaamse overheid. Ook voor de periode 2022-2024 heeft de Vlaamse Regering een budget voorzien voor capaciteitsuitbreidingen in de steden en gemeenten waar de grootste noden zijn. Een succesvolle uitvoering van de capaciteitsmonitor is onontbeerlijk voor de wetenschappelijke onderbouwing van de verdeling van die middelen.

Het doeleinde voor de verdere verwerking is wetenschappelijk onderzoek en statistiek. Op deze verwerkingen geldt een uitzondering volgens artikel 5, 1, b), tweede zinsdeel van de algemene verordening gegevensbescherming: deze verwerkingen worden niet als onverenigbaar beschouwd met de oorspronkelijke doeleinden. Zoals blijkt uit de Preambule van het Organiek Reglement (statuten) van de KU Leuven vervult deze immers als zelfstandige instelling haar zending van academisch onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening aan de gemeenschap zoals omschreven in haar verklaring over haar opdracht en identiteit.

Artikel 3: De gevraagde persoonsgegevens en de categorieën en omvang van de gevraagde persoonsgegevens conform het proportionaliteitsbeginsel

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende persoonsgegevens die worden meegedeeld, alsook de verantwoording van de proportionaliteit en de bewaartermijn van de gegevens.

Het betreft geen persoonsgegevens als vermeld in artikel 9 en/of 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. Indien dat wel het geval is, wordt dit gespecificeerd in onderstaande tabel.

Er worden persoonsgegevens opgevraagd van de februaritellingen van de schooljaren 2009-2010 tot en met 2019-2020. Deze gegevens worden opgevraagd op basis van een uniek betekenisloos nummer per leerling. De periode is noodzakelijk om voldoende gegevens te hebben om evoluties te kunnen waarnemen en prognosemodellen te kunnen opbouwen. De methode van de onderzoekers om prognoses te doen is namelijk gebaseerd op waarnemingen en evoluties uit het verleden.

Daarnaast worden er ook gegevens opgevraagd voor de oktobertellingen van de schooljaren 2015-2016 tot en met 2020-2021. Deze gegevens voor de oktobertellingen bevatten echter geen persoonsgegevens. De gegevens voor de oktobertellingen worden, in tegenstelling tot de gegevens van de februaritellingen, ook niet gekoppeld aan een uniek betekenisloos nummer per leerling.

In onderstaande tabel worden alle opgevraagde gegevens opgesomd. Deze gegevens zijn allemaal onderdeel van de datavraag voor de februaritellingen 2009-2010 tot en met 2019-2020. Daar waar de gegevens ook worden opgevraagd voor de oktobertellingen 2015-2016 tot en met 2020-2021 wordt dit aangeduid met "(+okt)". Het gaat met name over gegeven 2, 3 en 4 (zie hieronder in de tabel). Gegeven 4 wordt voor de oktobertellingen opgevraagd geaggregeerd per vestigingsplaats.

Gegeven 1	Uniek betekenisloos longitudinaal nummer per leerling
Verantwoording proportionaliteit	Om de gegevens op leerlingenniveau te kunnen analyseren
Gegeven 2	Schoolgegevens (+okt): nummer school, onderwijskoepel, inrichtende macht (onderwijsnet), NIS-code, postcode, straatnaam, huisnummer, statistische sector, provincie, dummyvariabele die aangeeft of de school zich in de Rand bevindt
Verantwoording proportionaliteit	De schoolkenmerken zijn cruciaal in de berekening van de vraagprognoses en de analyse van de pendelbewegingen: 1) in de analyses worden de koepel en het net van de school mee in rekening gebracht; 2) de adresgegevens van de school worden in verband gebracht met de adresgegevens van leerlingen om zo binnenstedelijke, gemeentelijke en bovengemeentelijke prognoses op te stellen; 3) de adresgegevens van de school worden in verband gebracht met de adresgegevens van leerlingen om zo de pendelbewegingen van leerlingen te analyseren
Gegeven 3	Gegevens over de vestigingsplaatsen van scholen (+okt): nummer school, intern volgnummer vestigingsplaats, NIS-code, postcode, straatnaam, huisnummer,

	statistische sector, onderwijszone, scholengemeenschappen
Verantwoording proportionaliteit	<p>We vragen de adresgegevens niet enkel op het niveau van de school, maar ook op het niveau van de vestigingsplaats. De reden hiervoor is dat we in de analyses in een eerste stap op basis van adresgegevens van scholen, sommige vestigingsplaatsen van scholen gaan samenvoegen. De reden hiervoor is dat het niveau van het schoolnummer (niveau van gegeven 2) niet steeds overeenstemt met de werkelijkheid, en dat vestigingsplaatsen met een verschillend schoolnummer soms in de realiteit een geheel lijken te vormen. Voor deze datacheck hebben we de adresgegevens van scholen op vestigingsplaatsniveau nodig.</p> <p>Het geplande gebruik in de analyses wordt omschreven bij de proportionaliteit van 'gegeven 2'.</p>
Gegeven 4	Gegevens over de positie in het onderwijs van leerlingen (+okt): nummer administratieve groep, hoofdstructuur, natuurlijk leerjaar, onderwijsvorm secundair onderwijs, studierichting secundair onderwijs, opleidingsvorm buitengewoon secundair onderwijs, type in buitengewoon onderwijs
Verantwoording proportionaliteit	Deze gevraagde kenmerken geven een inzicht in de positie van het onderwijs van leerlingen. De positie van het onderwijs in leerlingen wordt gebruikt in de dynamische transitie modellen waarbij, op basis van de positie van de leerlingen in het onderwijs, een vraagprognose opgesteld wordt. Ook laat de positie van de leerling in het onderwijs toe om de prognoses en pendelbewegingen apart te analyseren naar hoofdstructuur, onderwijsvorm, type (buo) en opleidingsvorm (buso).
Gegeven 5	<p><i>Achtergrondgegevens en positie van de leerlingen:</i> nummer school, nummer administratieve groep, intern volgnummer vestigingsplaats, stamnummer van de school, schooljaar, beschikbaarheid gok gegevens, buurtindicator, opleidingsniveau moeder, thuistaal, schooltoelage, geboortemaand, geboortemaand, geslacht, nationaliteit, variabelen in het kader van het M-decreet (leerlingen die in het gewoon onderwijs zitten met een attest voor buitengewoon onderwijs),</p> <p><i>Adresgegevens van leerlingen:</i> land van woonplaats, NIS-code, postcode, straatnaam, huisnummer, busnummer,</p>

	<p>statistische sector, NIS-code van de gemeente (officieel), straatcode (officieel), huisnummer (officieel), statistische sector (officieel), postcode (officieel)</p>
<p>Verantwoording proportionaliteit</p>	<p>De achtergrondkenmerken van de leerlingen worden opgenomen in de analyses van de vraagprognoses van leerlingen, naast hun positie in het onderwijs, en in de analyse van de pendelbewegingen. Dit laat toe om analyses en prognoses te maken voor specifieke leerlingengroepen op basis van de achtergrondkenmerken. Deze aparte analyses vormen deel van de onderzoeksopdracht.</p> <p>De adresgegevens van de leerlingen worden in verband gebracht met de adresgegevens van de scholen om de prognoses en pendelbewegingen op binnenstedelijk, gemeentelijk en bovengemeentelijk niveau te bepalen. Voor de adresgegevens van de leerlingen vragen we ook de officiële adresgegevens: deze worden gebruikt indien de adresgegevens van de leerlingen ontbreken.</p>

De meegedeelde gegevens zullen door KU Leuven gedurende de periode van januari 2021 tot juni 2022 bewaard worden. Deze bewaartermijn kan worden verantwoord gezien het onderzoeksproject een looptijd heeft van december 2020 tot december 2021 waarbij we in de periode van januari tot juni 2022 nog toegang hebben tot de gegevens voor eventuele bijkomende vragen van de opdrachtgever of lokale besturen.

Artikel 4: De categorieën van ontvangers en derden die mogelijk de gegevens eveneens verkrijgen

KU Leuven zal de meegedeelde persoonsgegevens in het kader van de in artikel 2, 2°, vooropgestelde finaliteiten kunnen meedelen aan volgende categorie(ën) van ontvangers:

- Volgende diensten van KU Leuven zullen toegang hebben tot de gevraagde persoonsgegevens:
 - o Onderzoeksmedewerkers

Enkel personen die omwille van hun functieprofiel deze informatie nodig hebben voor de uitvoering van hun werk, krijgen toegang tot de informatie.

- Daarnaast kunnen de gevraagde gegevens worden medegedeeld aan of ingezien door:
 - o Onderzoeksmedewerkers van de Vrije Universiteit Brussel (VUB). KU Leuven voert de onderzoeksopdracht namelijk uit in samenwerking met VUB. De onderzoeksactiviteiten van de twee instellingen zijn erg met elkaar vervlochten, waardoor

een succesvolle uitvoering van de opdracht slechts mogelijk is door de gegevens te delen met VUB.

Artikel 5. Periodiciteit van de mededeling en de duur van de mededeling

De persoonsgegevens zullen EENMALIG worden opgevraagd omdat de opmaak en uitwerking van de capaciteitsmonitor binnen deze opdracht eenmalig is.

Artikel 6: Beveiligingsmaatregelen

Volgende maatregelen worden getroffen ter beveiliging van de mededeling van de persoonsgegevens, vermeld in artikel 2:

- DOV heeft een Data Protection Officer, een veiligheidsconsulent, een veiligheidsbeleid en een veiligheidsplan. DOV beschikt over technische en organisatorische maatregelen afgestemd op de risico's. De personeelsleden van DOV die toegang hebben tot de gegevens zijn statutair of contractueel gehouden tot vertrouwelijkheid.

Daarnaast werden ook volgende specifieke maatregelen in het kader van de gegevensmededeling getroffen:

- DOV geeft aan KU Leuven een geëncrypteerd bestand met de data. Het paswoord zal telefonisch worden meegedeeld

KU Leuven treft ten minste volgende organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen ter beveiliging van de ontvangen persoonsgegevens bij verdere verwerking:

- Het gegevensbestand wordt niet opgeslagen op de cloud maar enkel op zelf beheerde servers
- Als het bestand op een laptop gezet dan wordt deze laptop minimum beveiligd met een professionele bitlocker.
- Er wordt gezorgd dat enkel personen die in kader van hun functie aan de KU Leuven toegang krijgen tot de gegevens.

KU Leuven moet kunnen aantonen dat de in dit artikel opgesomde maatregelen werden getroffen. Op eenvoudig verzoek van DOV moet KU Leuven hiervan aan DOV het bewijs overmaken.

In het geval KU Leuven voor de verwerking van persoonsgegevens die het voorwerp zijn van voorliggend protocol, beroep doet op een verwerker (of meerdere verwerkers), doet de KU Leuven uitsluitend beroep op verwerkers die afdoende garanties met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen bieden opdat de verwerking aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd. KU Leuven sluit in voorkomend geval met alle verwerkers een verwerkersovereenkomst in overeenstemming met

artikel 28 van de algemene verordening gegevensbescherming. Partijen bezorgen elkaar een overzicht van de verwerkers die de gevraagde gegevens verwerken, en actualiseren dit overzicht zo nodig.

Artikel 7: Kwaliteit van de persoonsgegevens

Zodra KU Leuven één of meerdere foutieve, onnauwkeurige, onvolledige, ontbrekende, verouderde of overtollige gegevens in de persoonsgegevens, vermeld in artikel 3, vaststelt (al dan niet op basis van een mededeling van de betrokkene, meldt zij dat onmiddellijk aan DOV die na onderzoek binnen 2 maanden van de voornoemde vaststellingen de gepaste maatregelen treft en KU Leuven daarvan vervolgens op de hoogte brengt.

Artikel 8: Sanctie bij niet-naleving

Onverminderd haar recht om een schadevergoeding te vorderen en in afwijking van artikel 5, 2°, kan DOV dit protocol middels eenvoudige kennisgeving en zonder voorafgaandelijke ingebrekestelling eenzijdig beëindigen indien KU Leuven deze persoonsgegevens verwerkt in strijd met hetgeen bepaald is in dit protocol, met de algemene verordening gegevensbescherming of met andere relevante wet- of regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 9: Meldingsplichten

Partijen engageren zich in het licht van artikel 33 van de algemene verordening gegevensbescherming om elkaar [via de functionarissen voor gegevensbescherming] zonder onredelijke vertraging op de hoogte te stellen van elk gegevenslek dat zich voordoet betreffende de meegedeelde gegevens met impact op beide partijen en in voorkomend geval onmiddellijk gezamenlijk te overleggen teneinde alle maatregelen te nemen om de gevolgen van het gegevenslek te beperken en te herstellen. De partijen verschaffen elkaar alle informatie die ze nuttig of nodig achten om de beveiligingsmaatregelen te optimaliseren.

KU Leuven brengt DOV onmiddellijk op de hoogte van wijzigingen van wetgeving met impact op voorliggend protocol, zoals de finaliteit, proportionaliteit, frequentie, duurtijd enz. en in voorkomend geval van wijzigingen omtrent de verwerkers.

Artikel 10: Transparantie

Partijen informeren de betrokkenen, in het licht van het transparantiebeginsel van de algemene verordening, via publicatie op hun website.

Dit protocol zal door DOV worden gepubliceerd via <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/informatieveiligheid>.

Artikel 11: Toepasselijk recht en geschillenbeslechting

Dit protocol wordt beheerst door het Belgisch recht.

Alle geschillen die voortvloeien uit of verband houden met dit protocol worden beslecht door de bevoegde rechtbank in Brussel.

Artikel 12: Inwerkingtreding en opzegging

Dit protocol treedt in werking op 13/01/2021.

Partijen kunnen dit protocol schriftelijk opzeggen mits inachtneming van een opzegtermijn van 6 maanden.

Het protocol eindigt van rechtswege na afloop van de in artikel 5 van dit protocol bedoelde termijn van mededeling. Het protocol eindigt tevens van rechtswege wanneer er geen rechtsgrond meer bestaat voor de gevraagde doorgifte van persoonsgegevens.

Deze overeenkomst kan worden ondertekend in verschillende exemplaren, die elk als origineel zal worden beschouwd. De partijen komen overeen dat deze Overeenkomst kan worden ondertekend door middel van een digitale handtekening (e-handtekening inclusief een digitaal certificaat voor onafhankelijke identiteitsvalidatie) (bijv. Adobe Sign, DocuSign of vergelijkbare technologie voor elektronische handtekeningen), die voor alle doeleinden als een originele handtekening zal worden beschouwd en die dezelfde rechtsgeldigheid en werking zal hebben als de uitwisseling van originele handtekeningen.

Opgemaakt te Brussel, op 12/01/2021, in evenveel exemplaren als dat er partijen zijn.

Ann Verhaegen
Secretaris-generaal
Departement Onderwijs en Vorming

Paul Van Dun
Algemeen Directeur

Sabien Vanlangendonck
Hoofd Vlaamse en Federale
Overheidsfinanciering

Voor interne goedkeuring:

Prof. dr. Geert Van Hootegem
Algemeen directeur van HIVA